

คำวนที่๑๓๓

ที่วท (ปคร) 0211/ 5004928

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ถนนพระรามที่ 6 ราชเทวี กทม. 10400

29 ตุลาคม 2550

เรื่อง แผนและมาตรการป้องกันรักษาป่าและฟื้นฟูสภาพป่า (พ.ศ. 2551 – 2555)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0506/ว(ล)17969 ลงวันที่ 8 ตุลาคม 2550

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารผลงานเด่นไปโอเทค เรื่อง การฟื้นฟูพื้นที่ดินเค็ม : กรณี บริษัท เกล็ดิฟมาย จำกัด

ตามที่ สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ได้มีหนังสือถึงกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อขอให้พิจารณาเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องในเรื่องแผนและมาตรการป้องกันรักษาป่าและฟื้นฟูสภาพป่า (พ.ศ. 2551 – 2555) ซึ่งคาดว่าจะนำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการพิจารณาภายในวันอังคารที่ 30 ตุลาคม 2550 นั้น

กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ พิจารณาแล้ว เห็นด้วยในหลักการของเรื่องดังกล่าว และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

1. ควรมีการระบุความต้องการการให้ข้อมูลดาวเทียมที่ชัดเจนทั้งในเรื่องของชนิด รายละเอียด และช่วงเวลาที่ต้องการ โดยขอเสนอแนวทาง ดังนี้

1.1 ในการติดตามพื้นที่ป่าทั่วประเทศ สามารถให้ข้อมูลจากดาวเทียม LANDSAT SPOT และ THEOS (กำหนดส่งปลายปี 2550) โดยควรมีรอบปรับปรุงข้อมูลไม่เกิน 1 ครั้ง/ปี

1.2 ในบริเวณพื้นที่วิกฤตหรือที่ต้องเฝ้าระวังเป็นพิเศษเฉพาะบริเวณ ควรพิจารณาให้ข้อมูลรายละเอียดระดับ 1 เมตร หรือดีกว่า เช่น IKONOS QUICKBIRD และ WORLDVIEW-1 โดยควรมีรอบปรับปรุงข้อมูล 2 – 3 ครั้ง/ปี หรือตามสถานการณ์ที่จำเป็น

2. ในส่วนของการตั้งศูนย์ปฏิบัติการร่วมการติดตามการเปลี่ยนแปลงทรัพยากรป่าไม้ (ผลของงาน) ซึ่งระบุในมาตรการระยะกลาง เห็นควรที่จะเริ่มดำเนินการทันที ตั้งแต่ในระยะเร่งด่วนโดยเฉพาะอย่างยิ่งการรวบรวมและบูรณาการข้อมูลเชิงพื้นที่ (GIS) และข้อมูลดาวเทียมที่มีอยู่แล้ว เพื่อจัดเป็นศูนย์ข้อมูลร่วม โดยการบูรณาการระบบฐานข้อมูลของหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้วเป็นระบบเครือข่ายทางอินเทอร์เน็ต

2/3. การป้องกัน...

3. การป้องกันรักษาป่าและฟื้นฟูสภาพป่าทั้ง 76 จังหวัด เป็นเรื่องสำคัญ อาจพิจารณา กำหนดกลไกให้หน่วยงานทั้งเอกชนและส่วนราชการอื่น ๆ เข้ามาร่วมสนับสนุนและดำเนินการในแผนและ มาตรการฯ เพิ่มเติมได้ ทั้งนี้ ปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐและเอกชนบางแห่ง มีกิจกรรมป้องกันและฟื้นฟูป่า ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งสถาบันการวิจัยและสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ก็มีการดำเนิน โครงการวิจัยด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าเป็นจำนวนมาก

4. ด้วยแผนและมาตรการฯ ดังกล่าว มีพื้นที่ดำเนินการทั้ง 76 จังหวัด และมีหลายหน่วยงาน ร่วมดำเนินการ ควรกำหนดดัชนีชี้วัดและเป้าหมายความสำเร็จให้ชัดเจน เพื่อให้สามารถประเมินผลการ ดำเนินงานและใช้เป็นแนวทางในการปรับแผนการดำเนินงานต่อไปได้

ทั้งนี้ เมื่อปี พ.ศ. 2545 กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ โดยสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีแห่งชาติ ได้ร่วมมือกับ บริษัท เกลือพิมาย จำกัด ดำเนินโครงการร่วมทดลองวิจัยการฟื้นฟูพื้นที่ดิน เค็ม โดยการปลูกไม้ยืนต้นทนเค็มที่ผ่านการคัดเลือกลงบนพื้นที่ดินเค็มเหมืองเกลือเก่า 50 ไร่ ทดลองพัฒนา วิธีปลูกข้าว และพัฒนาพันธุ์ข้าวทนเค็มบนพื้นที่โครงการ 5 ไร่ จากการดำเนินโครงการฯ พบว่า ข้าวหอม ทนเค็มที่พัฒนาขึ้น มีศักยภาพสูงในการเจริญเติบโตและให้ผลผลิตบนพื้นที่ดินเค็ม ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการ พัฒนาระบบเกษตรและการสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรบนพื้นที่ดินเค็ม รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายยงยุทธ ยุทธวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์

และเทคโนโลยี

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา

โทร. 0 2354 4466 ต่อ 371

โทรสาร 0 2640 9617

ผลงานเด่นไบโอเทค

ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ปัจจุบัน บริษัท ฯ สามารถฟื้นฟูพื้นที่ดินเค็มเหมืองเกลือเก่าบนพื้นที่ 50 ไร่ ให้กลับมาปลูกไม้ยืนต้น หน่อไม้และข้าวหน่อไม้ได้ และได้รับคัดเลือกให้เป็นสถานประกอบการที่ปฏิบัติตามมาตรการในรายงาน การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมีการจัดการสภาพแวดล้อมดีเด่นประจำปี พ.ศ. 2549 (EIA Monitoring Awards) ประเภทเหมืองแร่ นับเป็นบริษัทประเภทเหมืองแร่บริษัทเดียวที่ได้รับรางวัล ตลอด 9 ปีที่มีการมอบรางวัล

การฟื้นฟูพื้นที่ดินเค็มบนเหมืองแร่เกลือหิน บริษัท เกลือพิมาย จำกัด

การทดสอบสายพันธุ์ข้าวหน่อไม้ที่ได้จากการปรับปรุงพันธุ์ บนพื้นที่ดินเค็ม

ติดต่อขอรายละเอียดเพิ่มเติม : ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ
113 อุทยานวิทยาศาสตร์ประเทศไทย ต.คลองหนึ่ง อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี 12120
โทรศัพท์ 0 2564 6700 โทรสาร 0 2564 6701-5

ผลงานเด่นไบโอเทค

ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

BIOTEC
a member of NSTDA

www.biotec.or.th

การฟื้นฟูพื้นที่ดินเค็ม : กรณี บริษัท เกลือพิมาย จำกัด

เกลือหินฟอสเฟตเป็นวัตถุดิบพื้นฐานในการผลิตเกลือบริสุทธิ์ เพื่อใช้ในอุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์เช่น สารเคมีทำความสะอาด คลอรีน และกระดาษ ในอดีตเทคโนโลยีการผลิตเกลือบริสุทธิ์ใช้วิธีสูบน้ำเค็มจากชั้นเกลือหินฟอสเฟตใต้พื้นผิว ซึ่งอยู่ใต้พื้นดินประมาณ 400 เมตร เข้าสู่แปลงนาตากเกลือเช่นเดียวกับ การตากเกลือทะเล ก่อให้เกิดปัญหาคือ ดินเค็ม เนื่องจากการสะสมของตะกอนเกลือตกค้างบนพื้นดินแปลงนาตากเป็นเวลาหลายสิบปี พื้นที่แปลงนามีระดับความเค็มมากกว่าน้ำทะเล จนไม่สามารถใช้ประโยชน์ทางการเกษตรได้ และอาจไหลซึมไปสู่พื้นที่โดยรอบ หากไม่มีการฟื้นฟูพื้นที่แปลงนาตากเกลือดังกล่าว

ในปี พ.ศ. 2545 บริษัท เกลือพิมาย จำกัด ขอความร่วมมือจาก ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ (ไบโอเทค) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ให้เป็นที่ปรึกษาในการฟื้นฟูพื้นที่ดินเค็มของบริษัทที่เกิดจากการผลิตเกลือแบบแปลงนาตากนานกว่า 30 ปี ถึงแม้บริษัทฯ ยกเลิกการผลิตเกลือแบบแปลงนาตากมา 20 ปี และพยายามฟื้นฟูพื้นที่ดินเค็มโดยปลูกต้นไม้และหญ้า ตั้งแต่ปี พ.ศ.2541-2545 แต่ไม่สามารถฟื้นฟูสภาพดินเค็มได้สำเร็จ

ดร. เฉลิมพล เกตุมณี และคณะนักวิจัยไบโอเทค ร่วมกับ บริษัท เกลือพิมาย จำกัด จัดทำโครงการร่วมทดลองวิจัยการฟื้นฟูพื้นที่ดินเค็ม โดยการปลูกไม้ยืนต้นทนเค็มที่ผ่านการคัดเลือกลงบนพื้นที่ดินเค็มเหมืองเกลือเก่า 50 ไร่ ทดลองพัฒนาวิธีปลูกข้าว และพัฒนาพันธุ์ข้าวทนเค็มบนพื้นที่โครงการ 5 ไร่ จากการดำเนินโครงการฯ โดยปลูกต้นไม้ทนเค็มบนพื้นที่โครงการซึ่งมีค่าระดับความเค็มก่อนการฟื้นฟูกว่า 4 % เกลือ ภายหลังการทดลอง 3 ปี ระดับความเค็มลดลงเหลือประมาณ ไม่เกิน 1 % เกลือ ซึ่งเป็นระดับที่ทำการเกษตรได้

โครงการ ฯ ได้พัฒนาวิธีการปลูกข้าวบนพื้นที่ดินเค็มที่ระดับความเค็มเริ่มต้นต่ำกว่า 1.5 % เกลือ ได้ผลผลิต 350 กิโลกรัมต่อไร่ ในขณะที่การปลูกแบบวิธีดั้งเดิมไม่ให้ผลผลิต และพื้นที่ดินเค็มที่ผ่านการปลูกข้าวทนเค็มเป็นระยะเวลา 2 ฤดูปลูก มีระดับความเค็มลดลงจาก 1.5 % เกลือ มาอยู่ที่ระดับ 0.8 % เกลือ นอกจากนี้ โครงการ ฯ ได้วิจัยทดสอบพันธุ์ข้าวจากงานวิจัยร่วมระหว่างห้องปฏิบัติการสรีรวิทยาและชีวเคมีด้านพืช ไบโอเทค และศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี พบว่าข้าวหอมทนเค็มสายพันธุ์แท่งรุ่นที่ 4 ที่พัฒนาจากพันธุ์ข้าวหอมจันทร์ทนเค็มผสมกับข้าวขาวดอกมะลิ 105 มีศักยภาพสูงในการเจริญเติบโตและให้ผลผลิตบนพื้นที่ดินเค็ม ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาระบบเกษตรและการสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรบนพื้นที่ดินเค็ม

อ่านต่อด้านหลัง

